

AA-3310

Seat No. _____

M. Phil. Examination

April / May – 2003

Political Science : Paper - I
(Research Methodology)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ સંશોધન પ્રક્રિયા સાથે સંકળાયેલાં જુદાં જુદાં પગલાં વિગતે વર્ણવો.

અથવા

૧ રિસર્ચ ડિઝાઈનનો અર્થ અને મહત્ત્વ વિગતે તપાસો.

૨ “સંશોધનમાં હકીકતો સ્વયંસ્પષ્ટ નથી હોતી, તેમનું અર્થઘટન કરવું પડે છે.” – આ વિધાનની યથાર્થતા તપાસો.

અથવા

૨ “વિશ્વસનીય સંશોધનનો આધાર વિશ્વસનીય પ્રશ્નાવલિ પર છે”. વિગતે સમજાવો.

૩ મોજણી આધારિત સંશોધન વખતે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ ?

અથવા

૩ સારા સંશોધન રિપોર્ટનાં લક્ષણો સ્પષ્ટ કરો.

૪ નોંધ લખો :

(અ) પ્રાથમિક માહિતી અને ગૌણ માહિતી

(બ) સ્તરીય ચદચ્છ નિદર્શન પદ્ધતિ.

અથવા

AA-3310]

1

[Contd..

- ૪ (અ) અમદાવાદના કાપડ-ઉદ્યોગના શ્રમિકોના સામાજિક-આર્થિક સર્વેક્ષણ માટે પ્રશ્નાવલિ તૈયાર કરો.
- (બ) કોઈ એક સર્વેમાંથી જોવા મળ્યું કે વીજળીના માસિક સરેરાશ ભાવ રૂ. 2,460/- અને પ્ર. વિ. (ઠ) રૂ. 120 હતા. માસિક સરેરાશ વેતન રૂ. 42,000/- અને પ્ર. વિ. (ઠ) રૂ. 1,200 હતા. શેમાં વધારે અસ્થિરતા જોવા મળે છે તે દર્શાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry **equal** marks.

- 1 Describe in detail different steps involved in research process.

OR

- 1 Examine in detail the meaning and importance of research design.

- 2 "Facts are never self-evident in research they have to be interpreted". Examine the relevance of this statement.

OR

- 2 "Credible research depends on a credible questionnaire". Explain in detail.

- 3 What factors should be kept in view, while undertaking survey based research ?

OR

- 3 State clearly the characteristics of a good research report.

4 Write notes on :

- (a) Primary data and Secondary data
- (b) Stratified random sampling method.

OR

- 4** (a) Prepare a questionnaire for socio-economic survey of textile workers in Ahmedabad.
- (b) From some survey, it has been found that the monthly average electricity charges were Rs. 2,460/- and S.D. (σ) Rs. 120/-. The monthly average direct wages were Rs. 42,000/- and S.D. (σ) Rs. 1,200/-. State which is more variable.
-